

Mahjas weesis.

Kassa ar presubtiščanu
par pusti:

par gadu 1 rub. 60 kap.
" pufgadu 85 "

Kassa bez presubtiščanaš
Rihga:

par gadu 1 rub. — kap.
" pufgadu 55 "
" 3 mehnejči 30 "

Mahj. w. teel isdohs fest-
deenahm no p. 12 fastoh.

Kassa
par fludinščanu:

par weenas fleijas smalku
rakstu (Betil-) rindu, jeb
to weetu, to tahda rinda
eezem, kassa 10 tap.

Kedatšija un ekspedizija
Rihga,

Ernst Plates bilšču- un
grahmatu- drulatawā pee
Behtera basnijās.

Ernst Plates, Mahjas weesa ihpaščneeks un apgahdatajš.

Mahjas weesis isnaht wecu reis pa nedetu.

№ 44.

Sestdeenā 1. November

1875.

Rahditajs.

Saunataš siņas. Telegrafa siņas.
Gelfšemes siņas. No Dņepalna draubjes: teatera-izrahdiščana. No Dņehrbenes: tureenās semlohpju beedribas šapulze, — rudsu-tahrs. No Zeligawas pufes: laupitaju nebaršs, — aplaupiščana, — uguns grehks. No Smokenstas gubernijas: semlohpju-buhščana. No Kownas: sirgu rewizija. No Witebstas: biskapa zelozusim. No Maskawas: tureenās bankas bankt. Ahršemes siņas. No Bahžijas: walšs šapulzes barbi, — fatokt fa-beedriba, — garidsneeki eewebro brihwprahbigus litumus. No Posenes: ultramontanu rihloščanahs. No Bairijas: biskapu rakšs kehninam. No Austrijas: daščadas tautibas. No Belgijas: ultramontanu rakšs. No Santijas: Karlisti beidsahs. No Turzijas: Turku waldbiba grib naudu aishemtees. Aukrumam. Školas litums. Mus samaitaščana. Daščadi padohmi. Rahds wahros pahr siveesta-wahritajeem. Dšelsžeta brauzeeni. Sina pahr ušfautieem Rihga. Par laipnigu eewehroščanu. Peeli tumā: Arweenu tilai gohđigi. Kunadamas preedes. Graudi un seedi.

Saunataš siņas.

No Rihgas. Rihgas politeknikas augštškohla isdewufe gada-pahrskatu pahr pagahjuščo mahzibas gadu 1874/75. Ši jchi pahrskata redžams, ka 1mā Septemeri jch. g. bija pawiřam 419 mahžektu (pehm 353), un prohti 237 studenti (kas politeknikā mahžahs) un 182 škohleni (kas mahžahs fa-gatawojščanas škohlā preešč politeknikas.) Studenti pehz sinatnibas nodatahm noščkirahs tā: semlohpibas nodalā 24, kihmiškā-nodalā 38, semes-mehriščanas nodalā 2, inschineeru nodalā 48, architektu nodalā 12 un tehniškā-tirgoščanas nodalā 5.

No Lubahnes. Kā dšird, tad Lubahnē nahloščā gadā natureščoht aprinka škohlotaju konferenzi. Tais deenas efoht nodohmajušchi isrihkoht ari garigu un laizigu konzerti. Lai konzertes labi isdohs, tad tee škohlotaji Seebodes L. is Behsim un Inselberg L. is Leeseres kā dšedatščanas wadoni efoht jaw konzertes gabalus iswehlejuščhi, programu fastahdijuščhi un dalibneekem to pasinojuščhi.

No Wentšpils pufes teel sinohts, ka tai 2. Oktoberi no-deguščas Lizentes muiščas Strupiķu mahjas lihds ar trihs zitahm ehlahm. Ehlas bij Kuršemes šawstarpigā uguns-apdrohščinaščanas beedribā apdrohščinatas; aprehinata šlahde par nodeguščahm ehlahm šneedsotees lihds 2170 rubl., par šadegušču labibu, drehbehm un istabas leetahm 1712 rubl. Pahr uguns izelščanohs ir eefahkta ismelleščana, bet kā lihds jchim israhdijees, tad uguns netihščus pašpruzis.

No Behterburgas. Kā Kreewu „Behterburgas awises“ šino, tad teekoht pahr tam pahršpreešis, waj newaijadsetu muhju semes kaza-spehšā leelgabalus pahrtaiřiht tahdus, kahdi tagad Pruhšcheem ir. Pruhšču leelgabali pee isprohweščanas israhdijuščees par lohti derigeem. — Šauschu awgaismoscha-

nas ministeriia nospreeduse doht 7500 rublus preešč študenteem, kas no Kreewijas aishahjuščhi mahžitees Leipzigas wezu-walodu seminari, lai tee ismahzitohs par wezu-walodu škohlotajeem.

No Helsingforses teel sinohts, ka tur tai 12tā Oktoberi wakarā bijis leels uguns-grehks, prohti uguns izehlufehs kahdā fabriki, kas pufštundas laikā nodedsis. Uguns izehlufehs no ehwetu škaidahm. Šlahde efoht leela, šaka, ka šneedsotees lihds milionam. Rahdi 500 strahdneeki palikuščhi bes darba.

No Turzijas. Pahr leel-weshra fašlimščanu, pahr kuru isgahjuščā numurā šinojam, runajoht jařaka, ka leelweshra šlimiba naw palikufe labaka un wina weetā žits efoht eezelts, kā to jaw šinojam. Pahr dumpi Herzegowinā rakštoht jařino, ka no Baguřas pa telegrafu tahdas siņas atmahluščas, ka Herzegowinas Turku tizigee lohti efoht ja-ihguščhi; wini turoht šlepenas šapulzes un wiau nodohms efoht kristigohs nonahweht. Waj šchahdahm šinahm pilna taiřniba, to newar šinaht, bet leels brihnumš jaw nebuhtu, ka Turkeem tahdas dohmas raduščahs, jo wini kristitohs kā netizigohs par ihšteem žitwekem ne-ariřiht.

No Egiptes. Kā Anglu awise „Teims“ šino, tad Egiptes kehninšč peš Anglu waldbibas atřuhtijis rakštu, lai winam no Anglijas atřuhtoht diwi šinanzas leetu šapraticuš wihrus, kas winam waretu pee šinanzas (nandas) buhščanas eegrohšiščanās Egipte palihdseht. Winišč, prohti Egiptes kehninšč, apřohlijis teem no Anglijas šuhstameem šinanzas wihreem peenahšamu waru un waijadšigas siņas.

No Bombaijas. Kā wehl lařitajeem buhs šinams, tad Anglijas trohnamantneeks, Wehles prinzis, nobraunza uř Indiju. Tagad nu teel no tureenās sinohts, ka Wehles prinzis tai 15. Oktoberi nonahžis Bombaijas pilšsehtā, kur winišč no pilšsehtas un teesu-preeščneekem kā ari no 70 Indeeschu širšteem un tautas wežakeem tizis apřwežinahts. Tas tur šapulzejees šauschu pulks prinzi ar preežigu gawileščanu apřwežinjaja. Tureenās gubernators prinzi aishwadija uř pili.

Telegrafa siņas.

No Behterburgas tai 30. Oktoberi. Newas upe šawu ledu ismetufe, tā ka uhdens no ledus šihrs.

No Berlines tai 30. Oktoberi. Tas no Bairijas erzbiřkapeem un biskapeem eefneegtais rakšs tizis no kehnina atraidihš. (Šlatees to šinu no Bairijas jchini numurā, kur pahr mineto rakštu sinohts.)

Geffhjemmes sinas.

No Opekalna draudses. Tani 21mā September fch. g. wakarā tika Opekalna draudses fkhōlā teaters, ar pastarpahm dseedarfchanu, israhdihts, tur tahs lugas „Kurlais Krišchus“ un „Mika nahf mahjā,“ fpehleja. — Spehletaji un fpehletajas fawas lohmas weizigi isweda, tā to fkatitaju plaukfch-kinafchana un „dakapo“ faufchana apleezinaja; bet turklaht japeemin, ka no teatera isrihktajeeem bija wairaf biletes pahrdohstas, ka pawifam ruhmes atradahs, zaur ko sinams dascham labam fkatitajam waijadseja ar to meera palikt, ka tik retumeem ko dabuja no israhdiščanas redseht. Behz tam bija weefibas wakars ar danzofchana pee Jaun-Roses ragu puhteju musikas, par ko es, ka dalibas nenehmejs, neka zita newaru teikt, ka tik to, ka deht nemitejamas danzofchanas kaislibas mineti ragu puhteji spehleht peekusa un pehdigi aplufufchi uf mahjahm aifgabja, bef ka buhtu weefibas wakara noliktis laiks beidsees. — Lai Deems dohd, ka uf preekfchu wehl Opekalnā teateri fpehletu, un nepeekustu zihnitees pehz gaismas preekfch Lafiwu tautas, — bet tai zihniščanai pehz wiſpahriga labuma waijag fahrtigi fawu noluhku panahkt un ne wiſ kaislibai par pabalstu buht. —

Rahds Jaun-Laizeneets.

No Dſehrbenes teek „Darbam“ ſinohts pahre tureenās ſemlohpju beedribas („Zeribas beedribas“) ſapulzi, kas tai 21mā Oktoberi tika notureta. No fchi ſinojuma kahdu daku ari faweem lafitajeem paſneegſim. Sapulzes wadonis iſſi ſinoja, ko wiufch fchihš wafaras tehwijās apzelojumōs ſemlohpibas ſinā redsejis un peedſihwojis. Seena wiſpahrigi nemoht deefgan, tapat ari rudſu, birums labš, graudi ſwarigi, turpreki wafaraja, lini, kahpoſti — wahji, daſchi apgabali pawifam no teem tukfchā, un tomehr pee wiſa ta labibai zena ka negriboht tā negriboht atſpirgt. — Semlohpji ſahkoht teefcham mohſtees un pohſtees, jo ehku-buhweſchana, dahrsu-, tihrumu- un plawueegrohſiſchana, iſlohpſchana un apſtrahdaſchana daudš un daſchlahrt leela ſtarpiba redſama ſtarp zitlahrt un tagad. Ihpafchi tai daudſlahrt aplam nizinatā „Maleenā“ wiufch tai ſinā daudš preekus peeredsejis. Beefchi ween wiufch tē faſtapiš zeematus, kuri tā ſahkoht zelotaja uſmanibu un wehribu ar waru uſ ſewi greeſufchi. Ehlas jaunās, ruhmiņas un derigā kahrtā ſtahditas; ehrebegi ihpafchā kohſchā waigā, eelſchā kahrtiba un ſpohdriba. Ahbetu-dahrsi efoht leeli un ruhpiigi uſlohpiti; atmetoht daudſlahrt lohpejam wiſu gadu renti; ari ſchogad kohli efoht bijufchi pilni ar augleem. Kohku pajumtēs beefchi ween biſchu trohpi redſami. Tihrumi un plawas teefcham preekfchſihmiņā buhſchana; plawas, tur ween maſ eefpehjams, pluhdinamas jeb flazinamas. Meſchini un birſteles daſchlahrt dahrsu wiſe uſlohpitas. Tahdi zeemati atrohnahš gruntineekōs, bet ari tikpat weetu-weetahm rentineekōs. Jaunato laiku walſis lohpu-dabi, ka pagasta-nami, walſis-fkhōlas, magasihnes u. t. p. efoht teefcham daudš weetās apbrihnojami; wini efoht iſhtens walſis gohds un krohnis. Ari fkhōlotaju, fkhihweru un zitu walſis-amatōs ſtahwoſchu wihru lohnes efoht, zaur zaurim nemoht, leelakas neka daſchā zitā iſflawetā apgabala. „Maleenas“ muifchās ari dſenotees grefnumā un laufjaimneejibā zita zitu pahrfsteigt un pahrfpeht. — Starp ziteem pahrfpreedumeem nahza pahrfpreeſchana ari rudſu-tahrps un wina nedarbi. Sapulzeteē gribeja iſbidinaht: tad, ka un tur minetāis tahrps fawu pohſta darbu

jo negantāki dſinis. Domehr tas deefgan nepilnigi iſdewahš, jo peedſihwojumi bija daſchadi un nereti zits zitam pretojahš. Wiſpahrigi waretu ſajihkt, ka tahrps ſmagrā, lihdsenā un labā ſemē jo wairaf rudſus iſehdiš, neka weeglā, kalnainā un leeſā ſemē. Lihdumā, kutajā un plehſumā — ar wahrdu ſahkoht: jaunā ſemē — tahrps maſ jeb nemaſ naw manihš. Daſchi no ſapulzeteem teizahš diwejaduš rudſu tahrpus redsejuſchi: weenu maſu un ohtru kreetni ween leelaku. Leelakais tikai aſnuš ehdiš, maſakais kehrees pee ſehrdes un ſalnes; ari iſſkatā ſtarp abeem ſupra ſtarpiba.

No Jelgawas puſes teek „Balt. Semlohpim“ ſinohts 18. Oktoberi. Laupitaji, kahdi 3 gabali, 30. Septembra nakti eegahja Schnikes krohgā pee Jelgawas; tur tad nehmuſchi, ſaſehjuſchi un ſadauſijufchi paſchu krohdseneezi un ari winas jaunahš radeneezes ſaſehjuſchi draudedami ir pee dſihwibas kertees, ja blaufchoht; tad krohdseneezei iſlaupijuſchi 170 rublu ſklaidrā naudā, 3 kaſchokus, ſelta kabatas pulkſteni ar ſelta kehdi, 8 ſelta gredſenus, ſudraba ehdamahš un tehſkarotes, weenu no 5 kapeiku gabaleem ſawirtnetu kehdi un ſelta broſchu, wiſa wehrtiba lohpa par 208 rubli, bef tahs naudas ſumas. Laupitaji naw wehl rohkā ſadabuti!

— Tapat 6. Oktoberi wakarā Leel-Platones Weza Stahrka ſaimneeka brahlim no Jelgawas mahjā pahrebrauzoht — pahris ſagtu-tehwinu uſ leelzela uſkritufchi wiſu, atnehmuſchi winam ſirgu un ratus ar wiſu eepirkumu par 5 rubli un naudas makeli ar 10 rubteem iſrahwuſchi no kabatas un tad ar wiſu aiſmukufchi prohjahm. Schis blehſchu nedarbš jaw ir teefas rohkās nahjis.

— Nupat atkal 2 nama tehweem riņas nodeguſchas. Leel-Ellejas Dallinu ſaimneekam 7. Oktoberi nodega iſtaba; uguns efoht zaur ſkurſteni zehlees. Krohna Wirzawas Domehnu ſaimneekam ganu ſehns, ari zaur ne-apdohmigu uguns ap-eefchanošs, nodedſinaja rudſu laudš, ſtahdes par 250 rublu. 5. Oktoberi ſadega Behrsu muifchās arendaterim 4 ſeena laudſes uſ plawahm, ſtahdes par 1500 rublu; tē rahdahš, ka kahda atreebeja gars buhš nelahgo darbu paſtrahdajis, jo aptuweenā no 10 werſtehm naw nekahdas apdſihwotas ehlas.

No Smolenskas gubernijas. No Weſmas teek rakſtihts „Mihgas birſchās awiſei,“ ka tur jaw puſohtras nedelas ſneegs wiſai daudš ſaſnidšis. Iſt deenas ſipri falſtoht un putinajoht un tā negaidoht ſeema it peepeſchi uſbrukſe. Pilſſehta dahrsi efoht wehl ne-arti un uſ laukeem lini un kanepji wehl neſanemti, ari lohpi wehl ſtahwoht laukā. Tā tad tur eiſoht laudim pawifam ſlitti, nodohſchanas teekoht praſitas, un lini, kas ihpafchi winu naudas awotš, ſtahwoht wehl apafch ſneega. Lohpeem wehl kahdu mehneſi waijadsejis eet ganōs un nu teem jaleek no ſeemas baribas krahuma preekfchā. Zaur to nu ſemneeki ſahluſchi pahrakus lohpus pahredoht, lai wehlaſi nebuhtu par neeka naudu ja-atdohd. Tā tad lohpu- un galas-zena jo deenas jo wairaf krihtoht. Daſchs ſemneeks, lai waretu fawu peenahkumu iſpildiht, efoht pehdigo lohpu uſ ſirgu aiſdſinis. darba ſirgs, kas pawafari 20 lihds 15 rubl. maſfajis, tagad teekoht pahredohts par 3 rubli. Par lineem maſfajoht labas zennas. Kad uſ ſemehm iſbrauzoht, tad wawoht uſ iſkatra pakalnina redseht laudš, kas linus mekledami pa ſneegeem raknajoht. Tā iſraktōšs linus tee faleekoht kuhliſchōs un tā iſſtahdoht, lai wehſſch dabu teem zauri puhſt, beidoht nefoht riņas un tur tad ſchahwejoht.

No Rownas teek „Goloſam“ rakſtihts, ka tureenās gubernā

tikuše firgu rewifija pabeigta. Schahdas firgu rewifijas no- teef tadeht, lai waldiba waretu finaht, zil derigu firgu katrā appabalā wina waretu dabuht pirkt, ja kahdu reisi karsch buhtu wedomā. Ufraftiti teef til lauzineeku firgi, pee kam rewidents pahr katru firgu peesihme wina wezumu, augumu un derigumu. Leifchi un Schemaischi lohti preezigi par tahdu rewifiju, jo wini zere, ka zaur to nu wini tiks apfargati pret firgu sabdfibu, kas schē pehdejā laikā leeliskā mehrā plohsijahs tā ka neweens nedrihtsteja wairs labaku firgu tureht. Zaur to ir notizis, ka Schemaischu kreetna darba-firgu fuga nu gandrihts ir issudufe. Bet tagad pehz firgu peeraktifichanas buhschoht katram japeerahda, kur tas jawu firgu nehmis. Ari efoht zerams, ka nu tikschoht aisleegts firgus us Bruhscheem pahwesti. Kad nu newareschoht sagtus firgus pahr rohbeschu pahredoht, tad jaw ari zaur to sudischoht wina jahdsiba.

No Witebskas. Polozkas pareistizigais bislaps Kreewu awisei („Внарх. вѣдом.“) peesuhitijis rakstu, kura pasneedsis finas pahr jawu zetojumu zaur Witebskas gubernu. Winfch zelodams laudim pee sirds lizis, lai atmetoht schuhposchanu, kas katrai kahrtigai buhschanai par pohstu. Tā ari winfch Korfowkas muischā gribejis laudis usrunaht, bet tee wina ne- fapratufchi, un aplkautchnadamees dabujis finaht, ka tee ir Latweeschchi, kas pa kreewifli nesaprohtoht; tā tad ari us wina wehleschanohs pareistiziga liturgija (Xertepole) tikufe notureta Latweeschchu walodā. Winam, prohti bislapam, dseedafchanu Latweeschchu walodā patizees klausitees. Us Marienusi (pee Widfemes rohbeschahm) atbrauzis winfch tizis no katolu pree- stera Lupeiko apfweizinahts, pee kam basnizas pulksteni swanija. Behz apfweizinafchanas bislaps eegahja katolu basnizā un kad no basnizas isgahja, tad preesteris un wisi klastbuhdamee ka- toli nometahs zelōs. Bislaps swebhtija preesteri un fazija: „Wehlejohs, ka juhs ar jekni strahdatut preefch tahs jums uf- tizofchu kristigu dwebfetu labklahfchanahs un preefch schi ap- gabalu labklahfchanahs!“

No Maskawas. Pahr Maskawas aisdohfchanas bankas un Strusberga bankruti runajoht mums wehl kahdas finas japa- fneeds. Pahr scho bankruti teef awises dauds rakstihis un ne mas trohfnis ir fazehlees, jo tuhkstofchu zilweku, pat atrait- nes, famos naudas krahjumus tur noguldijufchi, kas tagad pa datai ees pasufchanā un tā tad dauds nabadfiba eekritihis. Bar wainigeem pee bankrutes efoht israhdijschees bankas di- rektors Potanffis un nodalas preefchneeks Landaus, kas nu efoht zeetumā. Wini dabujufchi no Strusberga brangas pro- zentes par to, ka peenehmufchi nedrohfschus naudas papihrus kihlā. Pahr Strusberga bankruti runajoht un us wina nekustamu mantibu fkatotees, jajaka, ka winfch nemaš naw til nabags kā rahdahs. Winam ir dauds muischas: Bruhsija pawifam lihdi kahdahm 15,000 defetinahm leelumā, Behnija lihdi kah- dahm 20,000 defetinahm un Pohlōs lihdi kahdahm 22,500 defetinahm. Bes schim muischahm winam wehl ir jabriki, pa leelakai datai Praghas pilsehtas tuwumā, kur kahdi 5000 zilweku strahda. Schim brihscham winfch wehl buhwe trihs dselfszelus, weenu Austrija, weenu Wahzija un weenu Franzija. Bet wina muischas un jabriki ar leeleem parahdeem aprauti, tā ka winfch arweenu bija leelās naudas sprugās.

Ahrfemes finas.

No Wahzijas. Ar Wahzijas walfis fapulzes darbeem, kā ahrfemes awises fino, druzjin gaufschi eitoht us preefchu, un

Bismarks pareisi appreedis walfis fapulzes darifchanas, no- dohmadamis tikai pehz 14 deenahm nemt dalibu pee minetas fapulzes spreedumeem, jo kā rahdahs, tad ari Bismarka klast- buhschana jeb dalibas-nemifchana nebuhs ahtraki wajadfiga. Schim brihscham fapulze nahlfufchas pee appreefchanas lee- tas, kas majal preefch mums eewehrojamas, prohti leetas, kas sihmejahs us Wahzijas walfisfaimneezibu. Turpmat mums gan buhs ko finoht, til lihdi pahrpreefchana paliks afata, ihpafchi, kad ultramontani sahls riklotees.

— Mainzes pilsehtā ir katolu fabeedriba. Schi fabeed- riba jawā nesen notureta general-fapulze fastahdijufe kohpu- rakstu (adresi) preefch pahwesta un to tam peesuhitiufe. Pah- wests us scho rakstu dewis atbildi, kura Wahzijas ultramontanu awise „Germanija“ tagad nodrukata. Wifu scho atbildi gan schē nepahrtulkofim, bet ihfumā gan kahdu wahedu fazijim. Pahwests jawu rakstu eefahf ar schahdeem wahdeem: „Wih- lotee dehli! Apfweizinafchana un awustulu swebhtiba jumel! Ta zihniifchanahs, kas reis notika debefis, tagad muhsu deenās noteef wirs semes, bet tagad ne tā, kā toreis slegeni un pa weenam, bet atklahti un ar jaweenoteem spehkeem. Un kā rahdahs, tad tagad tapat kā toreis abahm partijahm tee pafchi zenteeni: weena partija, atstahdama laizigu labumu, duhschigi karo preefch tizibas, basnizas un swebhtas taisnibas nu us winas karohgu stahw rakstihis: „kas ir kā Deews;“ ohtra partija, jawai lepnibai padenufchs, tihko pehz waldibas, un us winas karohgu stahw rakstihis: „wirs tahm swaigfnehm pee debefim jawu waldibas krehflu zelfchu, tam augstakam gribu buht lihdfigs.“ Schini lihdsiba, kuru nupat schē pah- tulkojam, pahwests falihdfina katolus ar Deewa swebhteem en- geteem un tohs, kas pret pahwesta zentencem karo, ar neschk- steem engeleem. To issajijis pahwests tahlaki jawā lihdsiba runa un jawa raksta beigās atgahdina Mainzes katolu fabeed- ribai bihbeles wahdrus, kur Matatias mirdamis jaka us Is- raelu pret Antiochusa besdeewigeem likumeem: „Spehziga ta- gad ir ta warnahziba (pahrgalwiba) un ta sohda, tahs isph- stifchanas un to nihno dufmu laiks. Tapehz dehli, zihnatees par to likumu un atdohdat jawu dsihwibu par jawu tehnu deribu. Sedohmajat to tehnu darbus, ko wini darijufchi jawā laikā, un juhs panahfseet leelu flawu un muhschigu (gohda) wahedu.“ To, tā pahwests tahlak jaka, winfch un wina dehli darijufchi, un to wini ari panahlfufchi. To ari jums nowehlu.

— Starp katolu garidsneekem jahf ari rastees tahdi, kas walfis likumeem nepretojahs, bet teem padohdahs, kā tas ne- sen Kernes pilsehtā notizis. Kad erzbislaps Melchers no waldibas tika no jawa bislapa amata atzeltis, tad tureenās garidsneeki fapulzejahs, gribedami eefch tam jaweenotees, ka buhtu ja-issaka pretestiba pret erzbislapa atzefchanas. Bet kad nahza pee balfoschanas, tad ar balfu-wairumu scho pre- tofchanohs atmata, turklaht wehl tfehetri katolu garidsneeki aislaida waldibai rakstu, ka wini pilnigi padohdotees walfis likumeem. Gan prohtams, zil schis atgadijums raifas dara ultramontaneem redsoht, ka brihwprahtigeem walfis likumeem arweenu waitaf rohдахs to peekriteju. Kernes notikumumu un ultramontanu neweifschanohs Bairija eewehrojohht jajaka, ka ultramontanu weenprahtiga zenschanahs zaur tam teef kaweta.

No Posenes. Kā tureenās awises fino, tad ultramontanu riklofchanahs us tam ifeijoht, kur til eespehjams zelt katolu fabeedribas, zaur kurahm wineem leelaka eespehja us kauschu

pulku. Schahdas fabeedribas ihpaſchi efoht dauds Pofenes pawalſtes deenwidus- un wakara-puſe.

— Schè klaht ari peeleekam to ſinu pahr prahweſtu Ghizinski if Liſas. Ghizinski, kas deht walſts likumeem pahr-kahpſchanas tika preeſch kahdahm aſtonahm nedetahm no ſawa amata atzelt, ir tagad ſlepeni pee ſawas draufes pahr-nahzis, lai waretu Deewa kalpoſchanu notureht. Polizeja dabuja to ſinaht un deenu pehz tam wiinu ſanehma zeeti un pahrweda wiinu pahr rohbeſchahm.

No Bairijas. Bairijas erzbiskapi un biskapi beifamâ laikâ eefneegufchi rakſtu Bairijas kehnam. Schini rakſtâ minete biskapi pahr tam ſchelojahs, ka katolu tijiba teekoht apſpeesta, pee tam ſajidami: „Ir ne-noleedsama un ar dauds notikumeem un atgadijumeem peerahdama pateſiba, ka tagad muhſu Wahju tehwiâ (Wahziâ) naidigi zenteeni pret katolu baſnizu nahkufchi pee ſpehka.“ To ſajijufchi wiini tad norahda uf tam, ka ari Bairijâ katolu baſniza un katolu tauta minetohs naidigohs zenteenus ſahpigi ſajuhtoh, un tapehz wiini ar noſtumſchanu apſihmejoht nahlamibu par behdigu, ja Bairija tiktu ari to walſtu ſtarpâ eerauta, kas baſnizai un tijibai ir pretigas. Kehninſch newaroh, ka Bairijas erzbiskapeem un biskapeem, par launu nent, ja ſawas ſcheloſchanas iſteizoht. Wiſu pirms wiini iſſaka tahdas ſcheloſchanas: pirm-kahrt pahr wez-katoleem (wez-katoli ir tee, kas ne-atiſti pahweſta nemaldibas bauſli), tad pahr to, ka baſnizas teeſibas un wara ſcheloſchana daudſkahrt teekoht aiſkahrtas, un beidſoh, pahr to, ka katolu baſnizas daſchadeem ordeneem (ſabeedribahm) teekoht Bairijâ wiſadi kawelti zelâ likti. — Kâ Bairijas brihwprahdigas awiſes ſino, tad ſchis erzbiskapu un biskapu rakſts ſtahwoht ſakarâ ar Zerga adreſes-rakſtu, pahr kuru ſinojam, ka tas no kehninga tika atraidihts. Tâ nu Zerga rakſts ſawu mehrti neſafneedsa, tâ ari gan biskapu rakſts laikam paliks beſ zeretas ſekmes.

No Auſtrijas. Kâ jaw ſinams, tad pee Auſtrijas keifara walſtibas peeder dauds un daſchadas tantas, kâ to war redſeht, tad daſchâs Auſtrijas pilſſehtaſ apſkatahs tohs tur kortelê buhdamohs kara-pulkus. Tâ par prohiwi Bihnes pilſſehtaſ ſtahw kortelê beſ Wahzeſcheem 4000 Madſchari, 8000 Tſcheki, Mehreeſchi un Slowaki, 4000 Pohli, 1500 Ruteneſchi, 200 Kroati, 6000 Rumeneſchi un kahdi Serbi, Bulgari un Italeeſchi. Grahzes pilſſehtaſ attal 3900 Madſchari, 600 Behmeeſchi, 4000 Sloweneſchi, 4800 Kroati, 100 Serbeeſchi, un 100 Rumeneſchi. Beſ ſchis noſchkitſchanahs pehz tautibas un walodas wehl eewehrojamas tahs daſchadas tijibas, pee kuruhm kara-wihri peeder.

No Belgijas. Tureenas ultramontani eefneegufchi pee Belgijas kehninga luhgſchanas rakſtu, lai wal dibas likumi tiktu pahrraudſiti un peelihdſinati katolu baſnizas noſajijumeem. Sinams ka ultramontani ar ſawu luhgſchanas rakſtu neko nepanahs un wiini to ari ſin, bet wiini tikai gribejuſchi parahdiht, ka neſtahwoht dihlâ. Ka ultramontani rohkas flehpi netura, to peerahda ta buhſchana, ka zaur wiinu rihoſchanohs un rihdichanu Belgija tâ ſakoht diwi partijâs ſchelta, kurog neween politikas darichanâs weena ohtra pretineezes, bet ari ſadſihwê rahda naidu un neſatikhſchanohs. Tâ tad ari ſchè redſams, ka tur, kur ultramontani eemaiſahs, ne-kahds labums naw gaidams, bet tikai naidis un ſchekſchanahs rohnahs.

No Spanijas. Kâ no tureenas tee ſinohts, tad ne-efoht

jaſchahbahs, ka Karliti tik ko wehl turotees. Neween Karliteem jaw ir atnenta Katalonija un weena data no Nawarras un daſchi maſati Karlitu pulki, kas deenwidds karoja, ir pawifam iſnihzinati jeb paſuduſchi, bet ari tantai un kara-pulkam ir ſuduſe dalibas-nemſchana preeſch Don Karloſa. Behrnâ gadâ ap ſcho laiku bija Don Karloſam kara-ſpehls lihds kahdeem 90,000 ſaldateem, tagad winſch knapi warehs ſadabuht 25,000 ſaldatus. Tahda ſtarpiba ſtarp pehrna gada un ſchi gada kara-pulkeem naw wis no tam zehluſehs, ka dauds ſaldatu buhtu karâ aplauti, bet no tam, ka dauds ir iſſehgufchi, kas beidsamâ laikâ deenu no deenas wehl wairojahs, tâ ka Karlitu wadoni neſin ko dariht, lai ſawus ſaldatus waretu no behgſchanas notureht. Bija laiks, kur Karlitu kara-pulkâ bija labaka kahrtiba neka wal dibas kara-pulkos, bet tagad Karlitu pulkos tikai waſanki un deenas-ſagli at-rohnam.

No Turzijas. Turku wal dibas noſpreedufe aiſnentees naidu un prohti kahdus 200 milionus rubtu, pehz muhju naudas rehkingoht. Par ſcho aiſnemamo naidu tikſchoht maſfatas 5 procentes par gadu un prohti puſi no ſchihm procentem aiſmaſfahs ar ſelta naidu un ohtru puſi ar papihra naidu.

— Pahr ſinamo dumpi Herzegowinâ wehl waram ſchahdas ſinas paſneegt: Liklihds ka generalis Ignatjewſ no Krimas bija pahrbrauzis, winſch tuhli nogahjis pee ſultana un leelweſihra un lizis preeſchâ, ka efoht tohti janoschelo, ka par dumpja pabeigſchanu wehl ne-efoht gahdahts. Kaweſchana noteekoht zaur to, ka ta neſen Moſtarâ eezelta meera-komiſija nepareiji iſturotees un ka dumpineekem, kas Turkeem padewuſchees, ne-efoht nekahdas drohſchibas. Tapat par ſlittumu efoht apſihmejama ta buhſchana, ka tahs no Turku wal dibas apſohlitahs atweeglinaſchanas un teeſibas wehl naw tikufchâs dohtas. Bet winſch iſſajijâ to zeribu, ka drihſumâ gan wareſchoht wiſu uf labu pahrgrohſiht; bet ja ſchi zeriba ne-iſpilditohs, tad zitahm wal dibahm par to buhſchoht jagahda, ka Turku kriſtiguee eedſihwotaji tiktu paſargati no pahrliekahm pahreſtibahm.

— Kâ dſird, tad dumpineeku wadoni Boſnijâ kohpâ ar Herzegowineeſcheem noſpreedufchi zelt ſew ihpaſchu wal dibu, kas lai gahdajoht pahr kahrtigu tautas aiſtahweſchanu un wadiſchanu. Dumpineekem beidsamâ laikâ ihpaſchi zaur to raduſehs duhſcha, ka wiini Turkeem weenu zetokſni (kreepoſtu) atnehmuſchi un weenâ kautinâ tohs ſakahwuſchi.

A u ſ r u m a m.

(Staltes N° 43. Beigums.)

Siltſemneekſ: „Tapat eenah, jaunfundſes un fundſes, apfehſchahs pee galbina, tâ ari winahm kelners jeb kelnerene pee-eet klaht, uſruna ar to paſchu uſrunu, tad atneſ alu, to iſdſer, awiſes laſidamas aiſmaſfa un aiſeet.“

Schis teikumſ ir zaur ſlittu ſihmu-likſchanu ſajuzis. Bet kas pee tam wainigſ, waj ſiltſemneekſ, Lap. Mahrt. waj ſezeriſ, to tik driht newar iſſinaht; it ihpaſchi, kad apdohma, ka — pehz Auſruma paſcha wahrdeem — Lap. Mahrt. wiinu rakſtu iſ ſiltſemneeka wehſtulehm ſaſtahdijis. Buhtu tikpat labi dohmajams, ka Lap. Mahrt. waj ka ſezeram miſejees. Bet Auſrumam ſchè naw ko ſchahbitees un ko dohmaht. Wina logika tam tuhlin parahda wainigo, un tas naw zits neweens, kâ ſiltſemneekſ.

Sajukufchais teikumſ iſklaunjahs, it kâ kad rakſtitajſ buhtu

gribejis teikt, ka Leipzīgā kelteri feeweetehm atnesto alu isdse-
roht pašči un ka Leipzīgās feeweetes pee aismakšaschanas la-
soht awises. Šče nu buhtu Aufrums šawas logikas afumu
warejis parahdiht, peerahdidams, ka tas tā nemas newar buht.
Bet ko Aufrums dara? Winšch gan teiz, ka tahdas leetas
esoht ehriņģas, bet 'tiz winahm tal un nemahs feeweefchu
awišchu-lasīšchanu pee aismakšaschanas isfkaidroht, šajidams,
šchis eeradums nahsoht no tam, ka Leipzīgās feeweetes griboht
rahdiht kelteram, kam aismakšajoht, ka prohtoht lasiht. Šče
man jafaka, ka šchi isfkaidroschanas-prohwe ir tik krohpla,
ka par wīnu wīfi Leipzīgās šlukeni pilnā kaklā šmeetošs.

Siltsemneeks: „Negohdīgu feewišchu es neweenu ne-efmu
redsejis.“

Aufrums: „Jaunais ahrsemneeks ir šmalšs zilweku pašinejs,
zitadi tas newaretu no redsešchanas isfinahht, kura feeweete goh-
dīga, kura negohdīga.“

Aufrum, waj ihsti tā dohmajeet? Wairaf pehz logikas gan
buhtu, kad šazitu, jaunais ahrsemneeks jeb siltsemneeks ir flitšs
zilweku pašinejs, jo winšch wīšas feeweetes tur par gohdīgahm.
Bet tahtaf. Kur tad siltsemneeks faka, ka winšch no redse-
šchanas isfinajis, kura feeweete gohdīga, kura negohdīga? Un
— zaur ko tad Zuhš Aufrum, mehdsēet gohdīgus taudis no
negohdīgeem isškīrt, ja zaur redsešchanu ne? Waj Zuhš wī-
nus isškīrat zaur ohstīšchanu, dširdsešchanu, taustīšchanu, lai-
sīšchanu, jeb waj Zuhš to špehjat zaur Zuhšu flaweno logiku?

Siltsemneeks: „Wīšas kundšes un jaunkundšes, wīšas strahda.
Tik flinku feewišchu, tā pee mums un manā dšimtenē, tē
pawīšam naw.“

Aufrums: „Waj ta naw ue-apdohmīga pahrssteigšchanahs,
kur tē logika? Waj war gan diwōš mehneschōš ar leelas
pilsfehtas šadšhwi un ihpašči ar wīnas tikumeem un neti-
kumeem tik šmalši eepašihtees, ka war tik ihfōš un zeetōš
wahrdōš špreedumu pahr tam doht. To newar, un prahtīģis
ari tā nepahrssteigšees.“

Un tal, un tal Zuhš, Aufrum, prahtīgi isflidamees un
pehz logikas prasidami, nupat neganti pahrssteigūšchees. Zuhš
peemiršūšchi azu-glahšes uš deguna usšproust un ešat tadeht
siltsemneeka wehštules aplam lasījūšchi. Lafat tal tahs weh-
štules ar azu-glahšehm, tad redsefeet, ka tur no tam, ka weh-
štules rakstītajs tikai diwūs mehneschus Leipzīgā šabijis, it
nēka ne-ufeseet. Tas, ko Zuhš par teem diwi mehnescheem
mēščat, man leekahs esoht Zuhšu logikas šapnis.

Aufr.: „Tadeht nekawesimees ilgal pee tik besprahtīga špree-
duma un apluhšosim tahtaf, zil šella siltsemneeka feeweefchu
pašihšchana u. t. p.“

Šče Zuhš, Aufrum, atkal neganti pahrssteigūšchees. Ne-
šinu, waj Latweetes Zums šcho pahrssteigšchanohs mas peedohsu
— Augšchā Zuhš šazijaht, ka siltsemneeks šmalšs zilweku
pašinejs, tagad Zuhš teizeet, ka siltsemneekam šella feeweefch
pašihšchana. Tā tad pehz Zuhšu dohmahm feeweefchi naw
wīs zilweki. Aufrum, Aufrum!

Siltsemn.: „Man teesčham preti weena dšihwo, tohti škaišta,
wīna škatahs uš mani, es uš wīnu. Bet apbrīhnoju, zil
wīna pee katra darba, ko strahda, ir ar meesju un dwehfeli
klat u. t. pr.“

Aufr.: „Waj naw jafmejahs par tahdu ar meesju un dweh-
feli pee darba buhšchanu, kad wīna škatahs uš siltsemneeka
un šchis uš wīnas? Pee mums tahdu ween uš ohtra škati-
šchanohs šauz par „foketeerešchanu,“ un ja jaunais siltsem

neeks no morala wairaf šinatu, tā no logikas, tad man ne-
wajadsetu wīnam teikt, ka foketeerešchana naw wīs tikums,
bet netikums.“

Tē man Zums, Aufrum, buhtu daudš ko atbildeht; bet
lai peeteek, ka Zums usšauzu Zuhšu wīšē: Ja Zuhš no mo-
rala wairaf šinatu, nēka no logikas, tad man teesčham Zums
newajadsetu teikt, ka tahda ween uš ohtru škatišchanahs jaw
naw wīs tapehz netikums, ka wīnu tahdu ween uš ohtru ška-
tišchanohs pee jums šauz par „foketeerešchanu.“

Siltsemneeks: „Šalihdšinajoht ar muhšejahm, man širds
nošahpejahs, pahrdohmajoht muhšu feeweefchu kuhtrumu un
laiskumu.“

Aufrums: „Tas tatšchu par traku, tas pahrsneedš wīšas
prahta rohbesčas! Kad siltsemneeks šinatu, ka neween tau-
teeschi, bet aridšan ziti (tā p. veem. Kohls šawā kulturās-
wehštūrē) Latweetes par uštizigakahm dehwe, kad
tas muhšu tautu buhtu wehriģaki apškatījis un kad winšch
mahzetu logiski špreešt, tad wīna špreedums pateesi nebuhtu
tik tišlis isnahzis.“

Tas teesčham par traku! Tas teesčham pahrsneedš wīšas
prahta rohbesčas! Tas teesčham parahda, ka Zums, Aufrum,
naw no logikas ne grauda! Kur tad siltsemneeks faka, ka
winšch špreešchoht pahr Latweetehm? Waj tas, ka siltsemneeks
uš karnēwala latwīški runajis, peerahda, ka winšch Latweetis,
Latwija wīna tehwijs un Latweetes wīna tautēetes? Ja tā
dohmajeet, tad pehz Zuhšu logikas ir šlawenajam wahzu ge-
neralam, grašam Moltkem, šeptinas tautibas un šeptinas dšim-
tenes, jo winšch runa šeptinas walodas. Kam šeptinas dšim-
tenes, tam ari wajaga buht šeptinreij dšimūšcham. Tā tad
pehz Zuhšu logikas Moltke šeptinreis dšimis. — Jēb waj
Zuhš, Aufrum, dohmajeet, ka Lap. Mahrt. peesihmejumš:
„Draugš, tē tu runa par daudš flitki pahr muhšu tautēetehm,“
peerahda, ka par Latweetehm teek runahš? Nebuht ne? Kas
Lap. Mahrt. tuwaki pašihšē, šin, ka winšch pehz dšimūma ir
Zgaunis. Kad nu Lap. Mahrt. peesihmejumā faka: „Tu runa
par daudš flitki par muhšu tautēetehm,“ tad dohmajams, ka
wehštulēs špreešch par Zgaunēetehm; un Zgaunēetes tal naw
Latweetes. Jēb waj Zuhš, Aufrum, dohmajeet, ka Zgaunēe-
tes ir gan Latweetes? Netizu! — Šafauzeet jel, mišlais
Aufrum, wīšus šawus prahtus un wīšu šawu logiku, war-
buht ka Zums tad tik daudš škahrēdas buhs, ka Zuhš, silt-
semneeka wehštules apdohmīgi islasījūšchi, „atškahrēdiseet,“ ka
Latweetes wehštulēs nemas naw peeminetas.

Siltsemneeks: „Zil nezil winahm eemahza Wahzu mehli,
gad nodohd pee šchneidereenes jeb „puzmakareenes,“ kas nereti
šchihm meitenehm eepohhte lepnibas un šlinkuma dihgli. Mah-
jās pahrnahšūšchās zita nēka nesina, ka lepotees, bruhšganus
gaidiht un ar teem mišlinatees, kaut mahtei beidšamu gohtīnu
mahšatu.“

Aufrums: „Ko siltsemneeks par „šchneidereenehm,“ „puz-
makareenehm“ un mišlinašchanohs šahšta, tas buhtu preešch
kahdeem gadeem ihstā weetā u. t. p.“

Zaur šcho peesihmejumu, Zuhš, Aufrum šafat:

1) ka preešch kahdeem gadeem (tas ir preešch 2, 3 un
wairaf gadeem) Latweetes esoht lahwišchahs no šchneideree-
nehm un puzmakareenehm eepohhteht few lepnibas un šlinkuma
dihgli, un

2) ka Latweetes preešch kahdeem gadeem, no šchneideree-
nehm un puzmakareenehm mahjās pahrnahšūšchās, zitu nēka

naw sinajuschas, ka lepotees, bruhrganus gaidiht un ar teem mihlinatees, laut mahtei beidsamu gohtinu makfatu.

Eita nu, Aufrum, eita! Tas jaw nemas naw teeja! Ta til stipra un pahristeigta smahdeschana ween! Latweetes naw nekad til flittas bijuschas. Ja Juhs, Aufrum, sinatu, ka Kohla kultura-swehsture, kura Latweetes par usihtigahm un tikumigahm dehwetas, ar „preeksch kahdeem gadeem“ rakstita, tad Juhs laikam kaunetohs ta runaht.

Buhtu wehl daudj ko runaht, par Juhsu beidsamo peesih-mejumu. Labpraht mahzitu Juhs labaki dohmaht, par „Ma-leenas“ meitinahm — bet, bihstohs jaw tagad Juhs no Juhsu faldeem logikas fapneem ustrauzejis. — Jums, mihlais Aufrum, wehl ilgi par logiku un moratu ko fapnoht, kamehr buhseet winas til tahtu tikuschu, ka drihsteeet zitu rakstos pehz logikas un morata ta prasiht, ka to jaw tagad mehdsheet.

Reetrum s.

Zifums

preeksch ewangeliuma Lutera tijibas lauschu fskohl-ahm us laukeem un fskohlotaju seminareem Igaunu un Kursemes gubernas.

(Wifaugstakt apstiprinats 25. Aprili 1875.)

(Statees Nr 42. Beigums.)

B. Skohlotaju seminaris.

21) Igaunu fskohlotaju seminareem: Wiekas aprinki, Kudas muischa un us pussalu Nulle, Baschlep muischa, un Kursemes fskohlotaju seminaram ritereschastes muischa Irlawa, Tulumu aprinki, ir par noluhku, wisu kahtu jauneem laudihm no ewangeliuma Lutera tijibas, kas Igaunu un Kursemes gubernu lauschu-fskohlās us semehn grib eestahtees fskohlotaja amatōs, isgahdaht paidagogisku ismahzischanohs. Deht seminaru mahzektu praktiskas eemahzischanohs mahzibas-amata, ir ar seminareem elementar-fskohlās jaweenotas, kas, tapat, ka seminari paschi, no ritereschastes kafes tohp ustureti.

22) Mahzibas-kursis seminaros welkajs trihs gadus un isdalajs us trim klasehm.

23) Seminari stahw sem laufskohlu-wirs-komisijas waldischanas un sem ihpafcha kuratoriuma wifutuwalahs wadischanas, kas fastahw Igaunu gubernā is trim no ritereschastes iswehlejameem lohzeekleem un is weena no kuratoriuma eezekama lohzeekta, bet Kursemes gubernā is ta no ritereschastes eezekama kurata, is tahs weetas mahzitaja, is ritereschastes muischu pahrwaldneeka un is direktora, kas tohp eezelts no laufskohlu-wirs-komisijas un kam wajaga buht ewangeliuma Lutera tijiba un fawu mahzibu dabujuscham kahda no augstakahm mahzibas-weetahm.

24) Par seminaru fskohlotajeem eezet seminaru-kuratoriums arween tahdus, kas fawu mahzibu eemantojuschi kahda no augstakahm mahzibas-weetahm, lai gan ar naw pawifam leegts, tahdus eezelt, kas zitur mahziju-schees. Wini tohp amata apstiprinati no laufskohlu-wirs-komisijas.

25) Bes tam seminaru kuratoriums: a) usnem tohs, kas wehlejahs seminaru eestahtees, un atlaisch mahzektus is seminaru; b) isdohd fskohleneem, kas mahzibas-kursu nobeiguschu, diplomus us to teesibu, ewangeliuma Lutera lauschu-fskohlās us semehn buht par fskohlotajeem; c) pahrbanda un peenem to labako mahzibas metodi; d) iswehl mahzibas-grahmatas un pamahzischanas; e) isdala mahzibas-nodatas starp fskohlotajeem;

f) isleeto pehz seminaru wajadshibahm tahs sumas, kas kuratoriumam preeksch schi noluhka tohp eemafatas; g) un pawifam usmekle, kas janem wehra, lai seminaru tiktu labi eetaifihstis un sekmetohs.

26) Seminaru teel usnemti jauni laudis nejaunati, ka 16 gadus. Usnemchana noteel weenreis gada, preeksch mahzibas-kursa eefahschanahs.

27) Seminaru ir schahdas mahzibas-nodatas: Religija, paidagogikas swarigakee pamati, Kreewu un Wahju waloda, Igaunu jeb ari Sweedru un Latweeschu gramatika, aritmetika, geometrijas fahkuma pamati, algebra lihds pirma grahda falihdsinajumeem, lihniyu shmeschana, Kreewu wehsture, kura mahzoht ari wispahrigas wehstures swarigakee notikumi tohp mahziti, ihfa wispahriga un jo plaschaka Kreewijas geografija, tahs wifwajadshigalahs un swarigalahs sinas, kas wajadshigas pee dabas-notikumu atshischanas, kaligrafija, dseedafschana, ehrgelu fpehlefschana, wingroschana, ihfi fanentas mahzibas no semlohpibas. Tanis ar seminareem jaweenotas elementar-fskohlās tohp tas pats mahzihstis, kas jamahza tas zitās tahs weetas lauschu-fskohlās us semehn.

28) Klahstakus nosazijumus pahr kahtribu preeksch seminaru eefshigas waldischanas, usfraudshibu pahr mahzektleem, pahr mahzischanas metodi un pahr pirmahs klases mahzektu praktiskas mahzischanas isdalischanu pee mahzischanas tanis pee seminareem pastahwedamās elementar-fskohlās — dohd laufskohlu-wirs-komisija.

29) Programi preeksch mahzischanas mahzibas-nodatas un preeksch mahzibas-siundu isdalischanas us klasehm tohp apstiprinati no eefschleetu ministera, pehz tam kad laufskohlu-wirs-komisija tohs pahrluhkojuje.

Alus samaitafschana.

Neeweens dsehreens gan neteel til daudj dserts, bet ari no fabrikanteem un pahrdewejeem til daudj samaitahstis, ka alus. Jaw fenakōs gaddōs bij deesgan tahdu lautinu, kas no puzmuzas ihsta, no eefala un apineem bruhweta, alus zaur schahdeem tahdeem peelikumeem prata muzu wehl ihstaka un stipraka pataisihst, bet tagad gudrakōs laikōs ir jaw pat wihri raduschees, kas alu bes eefala un apineem bruhwe, sinams alus dsehraju gohdam, weseelibai un makam fshahdedami. Lai nu gan netizam, ka tahdi meistari pee mums jaw atrohnahs, tad tomehr ja eerastohs, gribam lasitajeem winu gudribu eepreeksch isstahstihst.

Lai waretu stipru alu ar maj eefala bruhweht, t. i. lai alu labi reibinadamu pataisitu, teel no daschadahm sahlehni, p. p. schahdas alum klahst peeliktas: Rowahrijumi is magonu galwinahm, tabakas, drigenehm un waiwarineem; tad opijs, strichnins, wemjamahs sahles (Nux vomica,) un ihpafchu nesahlu sehklas (Koffelskōrner). Wifas schihis sahles ir weseelibai fshahdigas, ja pat nahwigas. Ta p. p. no waiwarineem zelahs nepatihlams stiprs reibums, nejaukas galwas fahpes, schwindeschana aujis, gihboni, schnaugschana krukhtis un isstumi. Drigenu fpehls ari jaw katram ir pasihstams un opijs un strichnins ir pasihstamas nahwes sahles. Tad wehl ir tohti nahwigas minetahs ahrsemē augdamu nesahlu sehklas (Koffelskōrner), no kurahm fagatawota gists (Picrotoxin) masā wairumā, warbuht tikdaudj, ka us spaltwas nascha gala usnemt war (2 grami), gluschu weseelu zilweku nonahweht fpeh-

Schihš nefahles teekoht Anglijā beesi ween no bruhwereem alum, ihpafchi porterim, peeliktas.

Apinūs sehelojohit teef alum daschadu zitu peemaisijumu starpā schahdi peelikti: alwes, wihtola misas, wehmeles un kalni. Schee ir ruhkti, bet wineem naw apinū labo ihpafchibu un ja wini ari naw nahwigi, tad tomehr weseleibai, ihpafchi wehderam, fshahde.

Sihrups, medus, linschellu nowahrijums u. z. teef alum tad peelikti, kad preeksch wina bruhweschanas mas eesala bruhke. Rai alu bruhnu pataisitu, teef graudseti milti un eesals, dedsinahs-zufurs, un dedsinahs sihrups leetoti. Schihš, kā ari papreekschu minetahs weelas ne weseleibai, bet alum fshahdigas, winu ahtri fashahbedamas. Daschi alus dsehreji dohma, ka tas alus labaks, kas wairak puto. Tapehz ari gadahs, ka alum stiprakas putoschanas deht alauns, sakais witruiols un jahls peeliktis teef. Wes tam ari fahls fshahpes wairo.

Zif dards par alus samaitaschanu. Wisas schahs weelas gruhtaki jeb weeglaki no kinikeem deesgan masos peemaisijums war tik atrastas, bet tā tā tas katram naw eespehjamš, tad dohsim schē laba alus sihmes: Krahfa winam ir wihna dsel-tenumā, gaischā un spohscha; garicha patihlama un tihra, pehzak mutē nemanidamahs un nekad nowadejusfehš jeb pas-fshahba; walejā traukā atstahdam alum nedrihkt padibenes nostahtees un zeeti aistaisitōs traukōs usglabatā alū wajajag ohgtu fshahbei zeltees, kura trauku attaisojohit dsirkstedama un alu japutodama augschā kahpj. Wes tam nefahrtigas pagiras buhs alus fliktuma drohschakais peerahditajs. W.

Daschadi padohmi.

(Si laika rakstrem salastiti.)

Seeru war ilgaku laiku frischu ustructureht, kad to faufā traukā eeleek un schlihwī ar auffsu uhdeni usleek wirsū, tā ka gar malahm gaisš nespeeschahs garam. Uhdēna usleeschānu wajajaga arweenu atjaunohit.

Preeksch kakla-fahpehm, kas zaur sa-aufsteschānohs raduschahs, ir lohti labs lihdsfellis, kad prastas seepes, kas plahnās schkehles jafagreesch, usleek us wilnaina lupata un wakarā guleht eijohit pee kakla peeseen. Kad trihs waj wairak wakarūs schihš sahles buhs bruhketas, tad kakls paliks weseles.

Bret Bischu-, lappenu- jeb zitu dselona kustonū duhreeneem ir starp ziteem lihdselkteem lohti derigs, kad us eedurto weetu atflehgas stohbru usleek un gistigo fulu ispeesch, waj ari kad ar salmiaku apmasga. Tāhs wisu derigakahs sahles ir karbola-fshahbe, kura schkidra japataisa un, ja eespehjamš, ar masu sprizi eedurtā weetā ja-eesprize.

Kahds wahrds pahr sweesta-wahritajeem.

Tai 12tā Oktoberi Rihgā notika schahds atgadijums: kahda feewina pirkufe seschi mahrzinas sweesta un tikufe labi peewilka no teem tā nojaukteem sweesta-wahritajeem, prohti nopirktais sweests bijs apfahrt labs, bet widū tahds kā putra; no seschi mahrzinahm sweesta isteginajufe kahdas diwi mahrzinas asinu un kas tur wehl atlisis, kas pats nekur wehl neder. Tadeht lihdsu zeenigus pirzejus, lai labi apskatahs un us swarim sweestu greesch pufschu, un kad tur atrohd tahdu sweestu, kas negeld, tad schahdas prezes pahrdeweju tapat kā bischu kehwinu ar steigfchanohs wajajaga luhloht eelikt krahtinā, lai winsch tur pahr saweem netaisneem grafcheem pahrdohmatu.

To notikumū ihpafchi atgahdinaju feewahm, kas us tirgu eet sweesta pirktt, lai wehlat nebuhtu fshahde janoschehlo. P. R.

Dselszeta branzeeni.

1) Us Dinaburgas zeta.

	plft.	min.	plft.	min.
No Rihgas isbrauz	10	15 rihā;	6	30 wakarā
nonahl Strihweru stanz.	12	20	8	35
" Krišburgas "	2	6	10	21
" Dinaburgā "	4	55	1	30
No Dinaburgas isbrauz	6	10 rihā;	8	40 wakarā
nonahl Krišburgas stanz.	8	32	11	2
" Strihweru "	10	15	12	45
" Rihgā "	12	30	3	—

2) Us Rihgas-Milgrahwja dselszeta.

	plft.	min.	plft.	min.	plft.	min.
No Rihgas isbrauz	6	15 r.	11	50 d.	4	40 deenā.
No Milgrahwja isbrauz	7	20	2	—	5	40

3) Us Rihgas-Wolderajas dselszeta.

	plft.	min.	plft.	min.	plft.	min.
No Rihgas isbrauz	12	— d.	4	30 d.	8	45 wakarā
No Wolderajas isbrauz	7	45 r.	2	50	6	5

Par kugoschanas laitu bes tam eet wehl weena reise no Rihgas pulsti. 7 un 55 m rihā un no Wolderajas pulsti. 9 un 35 min. rihā.

4) Us Selgawas dselszeta.

	pulft.	min.	pulft.	min.	pulft.	min.
No Rihgas isbrauz	9	50 r.	2	10 d.	8	15 w.
nonahl Selgawā	10	58	2	28	9	17
nonahl Auze	—	—	4	32	11	9
" Moschaitōs	—	—	5	54	12	23
No Moschaitōs isbrauz	4	25	—	—	7	48
nonahl Auze	5	44	—	—	9	1
" Selgawā	7	39	—	—	10	50
" Rihgā.	9	12	5	—	12	11

Sina pahr uffaukteem Rihgā.

Behtera- un Dohmas basnizā: Dselszeta kondukteers Joh Franz Beck ar Annu Kensberg. — Gertrudes-basn.: Biletneels unterofizeeris Joh. Albinus Jürgensohn ar Rosaliju Wilh. Elisabeti Buchholz, atschk. Mustap. Korku greefsejs Franz Gottfr. Rosen ar Greetu Weesht. Maschinists Heim. Ohis ar Annu Strasde. Sulatnis Ed. Friedr. Wortmann ar Juliju Bulliht. Bohdes-selis Karl Busch ar Math. Rosenberg. Atflehgu-kaleju selis Karl Kristoph Burbe ar Lihnu Elisab. Reichenow. Bohdes-selis Friedr. Karl Ferd. Grünvogel ar Annu Geru Dumbrei. — Jesus-basn.: Salbats Dahw Buschmann ar Juhli Dalgis. Wara-kalejs Aug. Rob. Theod. Meiner ar Henrieti Frieberiku Dor. Kalning, dsim. Lampe. Strahdneels Krist. Stuhlmann ar Katihni Martini. Strahdneels Mikel Kalning ar Kristihni Stahl. Salbats Jch. Roggenbaum ar Lihnu Ernst. Gramatu sehjejs Indrikhs Jannsohn ar Katihni Schmid. Salbats Mikel Strauch ar Annu Ramman. Strahdneels Jann Ohjol ar Trihni Rewenowsky (no Slohkas). Mahleris Joh. Gaertner ar Juliju Bseti Rumann. — Mahrt. basn. Kutschers Frig Rosenthal ar Sofiju Mariju Swihkul. Fabrikas strahdn. Jahn Schmelle ar Karol. Walter. Strahdneels Krišch Nutta ar Dohri Grünberg.

Par laipnigu eewehroschānu.

Latiweeschu fshohlotajeem, fshohleneem un grahmatu-lasitajeem par sinu, ka Ernst Plates grahmatu bohde pee Behtera basnizās un W. F. Häcker grahmatu bohde Dohmesgāngi wifas winu apgahdaschanā isnahkufchas fshohlu- un lasifchanas-grahmatas arweenu buhs pilnā krahtumā un ka par tam tiks gahdahts, ka wifas jaw fshohlās eewestas mahzischānas-grahmatas arweenu buhs dabujamas.

Kam schahdas grahmatas wajjadfigas, tee lai taisni greeschahs pee augscham minetahm grahmatu bohdehm, kur wini wisu wajjadfigo warehs dabuht bes kahdas kaweschānas un bes nolikte zenu pa-augstinaschanas.

Rihof 31. Oktoberim pee Rihgās atnahkufchi 2260 lugi un aiggabufchi 2172.

Atbildedams redaktehs Ernst Plates.

Sludinaschanas.

Walmeerâ!

Zaur scho par sint, ka no 12. Oktobera m. d. fch. g. sahlot

azu flimneeki

manâ mahjâ ahrstefchanu un aploppfchanu atrohð. Zapeeteizahs preefsch pufdeenahm no pullst. 10-12.

Dr. Eckardt. 2

3ehstis

gariga konzerte deht dascheem eemesleem nebuhs wis 26. Oktoberi, bet 16. Nowemberi fch. g., pullst. 2 pehz pufdeenahs. Tai paschâ deenâ pullst. 6 wakarâ buhs Weisenfeldia l. sahle laiziga konzerte un pehz tam weesigs wakarâ, us kura Wricha kapele spehlehs.

Behfu L. L. un D. B. preefschneejiba.

Mahrzeenas muishâ,

Behrsjohnes draudse, Behsu aprinki ir no Surgeem 1876. gada weena lohpu muishâ us renti isdohdama, kâ ari weena mahja 51 dahlderi leela pahrdohdama jeb isrentejama. Tuwakas sinas dabujamas pee Mahrzeenas muishas ihpaschneeka.

Weena bohde

ar zepfchanas trahfni un dshwofchanas istabu ir isihrejama Riter-eelâ № 76.

Skoblas-ehrgesles

(positiwi) ar 3 un 4 balsim, ar un bes pedakeem, stipri un labi isstrahdadi, stahw preefsch pahrdohfchanas pee ehrgelut-taistata

Weissenborn, Sehtabstaté.

Rudsi

teel Bufult-dfirnawâs pirtti. C. Norwell. 1

Smiltis

war bes malfas tilt nowestas Ahr-Nihgas Jaunâ-eelâ № 13.

Behrâ leekama fina.

Tee wisu labalee zaur preefschlailâ lehtatu eepirfchanu sagahdadi pehrngada gresna auguma ahrfemes wihni, ar wisu wairat tee Spaneeschu, Portugales, Frantschu, Ungaru, Keinas un Moseles-upes Wahzu-emes saldee wihni: bet aridsan tas teizamais Englantes-emes porteriis, Jamaitas-rums, konjaks, ahraks, bischofs, schampneriis un dauds zitadi nepeeminami garfchi dsehreeni ir neween pilnâ krahhjumâ atrohnamî, — bet aridsan teel us preefschu tureti un pahrdohli, tee zaur muhsu pirzeju luhgschanu sagahdadi ihstence Schweizeru-emes daschadu spehzigu sahku wihni, tahbus lautini nofauz par alantu wihnu. Pee scho ir wehrâ leekams, ka tas alantu wihns paschâ Schweizeru-emes neween leelâs, bet aridsan eefsch tahm wisu masalahm saimneeziabahm atrohnamis, jo ar winu neween wehdera-saites ahrste, sirdsahpes remdina, bet aridsan pee lohpu-sehrgahm lohpu baribai jeb uhdnim peejaufks lohpinus no sprahgschanas atswabina.

Wehl weena peemina.

Us to zihnidamees, ka aridsan wiseem muhsu tahlatu dshwotajeem pirzejeem, muhsu preze par lehtu malfu jeb zenu dabunama buhtu, efam mehs preefsch Kursemneekeem paschâ Zelgawas pilssehtâ, F. A. Kleina kunga bohde weenu pahrdohfchanas weeltu par Nihgas zenu ezehlufchi un luhdsam ikweenu, scho peemianu wehrâ patureht.

Behzgalâ dohdam mehs wehl wiseem muhsu draugeem, andelmaneem un krobhsinee-teem smat, ka mehs aridsan eesahlam tohs wisu wairat eemihletus un smekigalohs Krewu-emes wihnus tureht un par to wisu lehtatu malfu pahrdohht, un teel ikweena pirzeja paschâ, jeb zaur grahmatahm peejuhltita wehleschana ar ustizibu eefsch muhsu wisu leelako Baltijas dseedataju wihna pagraba peepildita blakam J. Medlich kunga Englischu magahshnei, pee

Louis Lundmann un beedra,

Nihgas pirmas gildes kaufmana.

J. Malmberga un beedra

Mafkawas tehju-magasihne,

Nihgâ, Kauf-eelâ Nr. 18,

peebahwa wisu labalahs

ihstas farawanes-tehjas

par 160, 180, 200, 250, 300 kap. mahjina un dahrgal.

Wehrmanna un dehla

Nihgas dseljs = leeschana, maschinu = fabrika un fugu = buhweschanas weeta

Mihlenhofe (Muhlenhof) pee Nihgas

ir pehdiga laika ta pawairojufehs, ka tai katra laika ir eespehjams wisu leelakohs maschinu darbus usnentees un ihfakâ laika gatawus taifht; prohti:

Damf-maschines un damf-katlus wisadas fortes, lihds 300 sirgu-spehla,	brankuhfchu, bruhfchu, gehreschanas un dfrnawu-ecriftes,	tshuguna reeres preefsch damfa, uhdens-un gahsas-eeuillfchanahm wisadds leelumds,
damf-fugas ar maschinehm un katleem pehz wisadeem mudukeem, lihds 300 sirgu-spehla,	lokomobilijas un semkohpibas maschines, uguns-sprizes un pumpus wisadas fortes ar damfi un ar rohlahm bruhlejamas,	kapu-krustus, monumentus un dselju-schoghugus,
damf-ahmurus un ramas,	amatneeku rihku maschines, kâ: drehbentus, urbschanas-maschines, ehweleschanas-, frehs-, grohpu-dsenamahs-, zaurumu-duramahs- un bleka-greeschamahs-maschines, walzes u. t. pr.	dselja pawiljonus, juntuus, trepes, balkonus, baldachines un wahrtus,
damf-stahpeleschanas-krahnus un bagerus,	damfa- un uhdens turinaschanas-aparatus,	dahrfa-, mahjas- un lehka-leetas,
damf-sahgu dfrnawas ar gulofcheem gate-reem un riaku sahgeem.		tshuguna krahfnus, laminus un gaisu zauri nelaisdamas krahfnus-durwis.
Turbines un uhdens-ratu-daittus,		

Apstelejumi teef muhsu fabriki, kâ ari kantrohri Nihgâ, Kauf-eelâ Nr. 3, no kahda fabrika tehnikera preti nenti, kurfch ari wifas waijadstigas sinas pasneegs.

Adrese wehstulehm: Wöhrmann & Sohn, Niga. Adrese telegrameem: Wöhrmann, Niga.

7 Lühra un Jimmerthala 7

leelafais krahjums

schujamu maschinu,

Rihgā, leelā Smilšņu-eelā Nr. 7.

Schujamas maschines preeksch skrohdereem u. t. pr. no 47—100 rubl. f. u. un masakas ar rohtu greschamas par 35 rubl., tā ari preeksch saimneezehm no 15 rubl. šabtoht. Grover un Baker, Imperial, Singer ir tohti slaitas skrohdereem-maschines. Mehš ar tahm jaw andelejamees kahdus 7 gadus un nemam tahš is tahm labatahm fabrikahm un tadeht ari dabujahm Wižnes ištahde pirmo medali.

Par wižahm maschinahm mehš wairat gadus pilnigi galwojam un peesuhdam bes maksas us pagebrešanau zenu-rahditajus ar bildehm un dohdam katram pirzejam pamahzišhanu wina walodā drukatu lihds.

Lühr un Jimmerthal,

Rihgā, leelā Smilšņu-eelā Nr. 7.

Krohna lukturus

preeksch basnizahm, tā ari wižas žitas basnizas-leetas peedahwa lehti

C. A. Tiedemann,

Kungu-eelā № 6, netablu no Behtera basnizas

Kutlamahs-maschines

pehž schlegeru-sistemas (Schlägersystem) preeksch gehpetu bruhšehanas, un pehž sistu-sistemas preeksch ar rohtahm un gehpetu bruhšehanas,

labibas-tihrijamahs maschines, effeku-maschines un arkli

is daschadeem fabrikeem tagad ir leelā iswehle dabujamas pee

Biealer un beedra,

Rihgā, Wils-eelā № 19.

Pulkstenuš

jaunās suhtijumās un leelā iswehle no wifu dabrgaleem lihds wifu lehtakeem dabuja un peedahwa par wifu sematahm zenuhur sem appalwošhanu

A. G. Berg,

Sinderu-eelā № 9.

Pulkstenuš,

dubult-lappetu sudraba anlera-pulkstenuš no 12 rbl. šabtoht, sudraba zilindera-pulkstenuš no 8 rbl. šabtoht peedahwa

G. Dansohn,

leelā Kehninu-eelā № 3, preti mufes namam.

Maneem mišneem andeles-braugem peedahwaju fawā bagati ištahototā krahjumā: 30 daschadaš sortes keshas pulkstenuš no 8—150 rubl., feenas pulkst. no 1°,—45 rubl., galdā-pulkst. no 12—175 rubl., pulkstenu keshes no daschada metala no 10 kap. lihds 12 rubl., pulkstenu atšleghas no daschada metala 5 kap. lihds 10 rubl. Par wižem no manis pirkteem pulksteneem galwoju 2 gadus; pulkstenuš tohti labi un lehti fataifu un galwoju 1 gadu.

P. H. Fontaine,

pulkstenu-taištajs Rihgā, Kalku-eelā № 22.

! Daschadi biseneeku eerohšehi!

tā:

tee wifu-gresnakee un aridjan lehtakee rewolweri

ar preekschas- un pakal-pufes labdeschanas eeritti, kuri teel nosautti par:

Aldama-, Kolta- un Lesaucheuse-rewolwereem,

tad wehl aridjan

diwu- un weena-stohbru jachtneeku, gehgeru, jaktēs- un keshas-pistoles jeb terzeroles, gehgeru jeb breešhu duntšehi, jaktēs našehi ar daschadeem eerohšehem, skrohschu- un pulwera-ragi un maši, jaktēs-tauri un paju-ragi, pistonas jeb kaparinas no Wahju, Englantes un Franzjuhu sortehm, pistonu-dohšites no mišna un jaun-sudraba, — mušhu, Belgijas un Englantes se-mes skrohtēs un stinuu-lohdes, teel wairumā tā masumā par mehrenu maksu pahrdohši, tai

weenteesigā wifu-wezakā un gruntigā

D.

Redlich

Englischu

magasinhne.

Schujamas maschines

wižas sortēs peedahwaju un par stiprumu galwoju zaur pilnigu leezibas rakstu. Teel eerahdihts, tā jaschuhj un ar maschinu ja-apeetahs, un us wehleschanošs dabuhn latwiskā walodā driketas pamahzišchanas par wolti lihds.

Bohmwilna, adatas, eia u. t. pr.

J. Lüth,

Rihgā, leelā Smilšņu- un Bruhweru-eelu stubri № 9.

Arweenu tikai gohdigi.

(Statees No 36.)

Negriboscham winam schai azu-mirkli schahwahs prahta Lindemana tik beeschi bruhketeer wahrdi: „Arweenu tikai gohdigi!“ Ja, kad winfch arweenu tikai gohdigi buhtu dsihwojis un darijis, tad gan schahdas isbailes un behdas muhscham winu nebuhtu aiskahruschas. Tagad winfch atgahdajahs, bet tas bij par wehlu.

Ko nu eefahkt? Ko nu dariht, ja tas fkrhwelis wifu usdohd? Ka gan nu tam sohdam isbehgt, kas tik breefmigi jaw draude?

„Neeks! Leegtees! Leegtees lihds beidsamo us wisa, ko winfch ari buhtu isteizis!“ Behterfons dohmaja, fewi no jauna drohschinadams. „Kad wini neko newar atrast, tad wini ari newar man neko peerahdiht, weens issajijums stahw pret ohtra, un us meleem pastahweht naw nekahda mahkfla. Ja, ja, ta eet zauri! Wispirms man ja-aproht wifs, kas mani waretu kaut kahda wihse usdohd par wainigu, un tad lai wini peeluhko, ka pee manis ko atrohd!“ Ar scho apnemfchanohs, kas winam par glahbschahans enfuri notes laika israhdijahs, winfch steidsahs ka aisdedses us mahju.

Sawai fewwai un behneem winfch lika ihpafcha eemesla deht no mahjas aiseet, un tad durwis aifflehdsis, lai winu neweens darba netrauzetu un ne-isbeedetu, un tapat ari lai dohmatu, ka neweena zilwefa naw mahja, winfch schigli pee darba dewahs. Wispapreefchu winfch israfa pagraba labi leelu bedri, fur to sasagtu mantu apsiehpt, un kad winfch ar to gataws bija, tad kurwi nehmis krahfns apafsch flepenu zaurumu atdarija un fahza tahs tur pusslehptas mantas israhmeht, turklaht jaw firfniigi par to preejadamees, ka, ja nu ari pate polizeja schè nahktu zauri mefleht, tad ari ne neeka wairs ne-atraffu.

Bet winfch gawileja par agru. Graumanis bija wifu jaw us polizeju usdewis, Behterfons jaw no rihta pa pilsehtu zetoloht us latra sohla apwaltehts, wina mahja bija jaw no polizejas fulainem apstahta, kas ne weenu azu-mirkli to is azim ne-islaida, eekam winfch par to wehl ne fapnoht ne-fapnoja, ka latru brihdi winfch warbuht jaw polizejas wara. Wina zeetsanemfchana tik tadeht lihds schim bija pakaweta, ka Graumanis nebija warejis usdohd, kurà weeta tahs schahdsibas paslehptas. Tai brihdi, fur winfch nu patlaban tahs wehl labaki noglabahgt gribeja, polizejas fulaini latru wina kufeschanohs us to fmallako eewehroja.

Peepeschi, pascha tai azu-mirkli, kad Behterfons ar pilno kurwi us pagrabu gribeja dohtees, stips grubdeens pee lohga to isbeedeja, lohgs atwehrahs un spehziga bals no ahra eefschà fauga: „Pagaid!“

Lihds nahwei nobihjees, Behterfons atpakal atskatijahs, un wihrus polizejas uniformè redsedams, ar wifceem lohjekteem drebedams pee semes us zekeem pakrita.

„Schehlastibu!“ winfch brehza, — „es grihu wifu isteikt! Es esmu newainigs!“

„Kad tu newainigs esi, kas tad tew ir ko isteikt?“ polizijis atbildeja. „Mums tawas isteifchanas nemas newaijaga, jo mehs sinam jaw wifu, un peenahkam tewi pee pascheem tawa glihta darba augleem.“

„Us preefchu, laudis! Kemeet winu zeeti un atfeeneet tam

rofhas us muguru, lai winfch neshkt dohmaht us behgschanu, kas winam gan gruhti nahktohs.“

Tagdas ruhpes nemas nebija waijadfigas. To kad saglis fewi ta aplenktu redseja, juda tam tuhliit wifs spehks un duhscha, ta ka, kad polizejas fulaini pa durwim un lohgeem eefschà eelau-fuschees, to feet gahja, winfch bes wifmasalahs pretoschanahs trihzedams un drebedams teem padewahs.

„Ta, tad nu beidsohd schè efam atradufchi, ko tik ilgi par wolti mellejufchi,“ komifars fazija, kurwi usluhkodams. „Luhk, kahdas schè daschadas leetas! Nauda, papibri — — ah, Lindemana kuntrakte! Nu, ta tad preeks wihram! Get tafschu kahds winam tuhliit pakal! Bet kas tad tur wehl tahs zitas leetas? Waj tahs naw no Salamana kunga? Miktigi! Akuraht tahdas winfch mums usdewis! Waj tas ta ir, Behterfon? Teiz tik ween wifu flaidri ahra, leegfchanahs jaw wairs neko nelihds!“

Winfch nu ari wifu isteiza. Ka winfch fawu nahburgu Lindemani apfadsis, ka pa nakti Salamana nama eelausees, ka ar fkrhwela Graumana palihdsibu to wiltibu isdarijis, Lindemana dahrsu fawà rohla dabuht, ka tad beidsohd fawu palihgu, to fkrhweli, pasitis un pahf sehthu apafsch Lindemana lohgeem nosweedis. Wifs tas bija jaw pilnigi protokole us-nemts, kad Lindemanis atnahza un ar preeku to sinu fanehma, ka winfch tuhliit fawu dahrsu waroht atpakal fanemt. Ta pat ari no wina naudas nefas dauds nebija judis, jo Behterfons bij deesgan prahtigs bijis, ar to wis neko leeliski nedshwot, lai netiktu peenahks. Te nu Lindemanis dabuja atkal gandriht wifu fawu sudufcho mantu atpakal un flaweja Deewu no wifas firds, ka tas to noslehpmu reis gaisma wedis.

„Al nahburg, nahburg,“ winfch fazija lihdsjeetigi, Behterfoni usluhkodams, — „redseet nu, zil tahtu juhs tikufchi, tadeht ka juhs no gohdiga un taifna zeta nogreesufschees. Buhtu juhs arweenu tikai gohdigi turejufschees, tad muhscham juns schahds kauns nebuhtu usbruzis!“

Behterfons ne-atbildeja ne wahreda, bet greefahs no ta taifna gohda wihra noht, ko winfch tik dauds bij nizinajis, apbedinajis, apfmehhis un waijajis.

Ko winfch gan ari wareja tam atbildeht? Ar gaischamun azim winfch nu skatija Lindemana fakama-wahreda taifnibu un wehrtibu. Gan nu winfch ari to it dsili atfina, bet tas bij par wehlu. Winfch tika noteefahts us wairak gadeem pahrmahzifchanas-nama pee gruhteem darbeem fawu algu fanemt.

Ari fkrhwelim Graumanim waijadseja fawu strahpi zeest; tomehr atskatoht us wina pateesu grehka noscheloschanu, ka ari us wina brihwprahtigu isteifchanu, zaur ko ween tik to ihsto taundari rohka dabuja, tika winfch dauds weeglat zauri laifis; pehz pufgada winfch tika atkal is zeetuma islaifis. Wehlak winfch efohd kreetni labojees un par tiklu wihru palizis. Tomehr fawà dsintene winfch gan wairs nepalika, bet aifzetoloja us Ameriku. To paschu ari Behterfons darija, kad nospreestus gadus pahrmahzifchanas-nama bij pawadijis. Ka winam pehz tur fweeschumà klahjees, naw sinams. Tomehr jazere, ka winfch ari buhs atgreefees un us preefchu labaku dsihwofchanu uinehmis, fur taifni un gohdigi ar waiga fweedreem fawu deenifchku maifi buhs pelnijis.

Balksim nu, mihtais lasitajs, wehl kahdu brihtinu pee muhsu Lindemana.

Sawu atkal atdabutu naudu un papihrus mahjâ pah-
nefis, winſch wiſpirms miſlam Deewam karſtas pateizibaſ
par wiſu nodewa. Wina dſihwes jaukais noluhks bija nu
gandrihs jaw preefſch durwin; un tas winam nu darija ne-
iſſakamu preeku.

Tagad bija rudenis; pawafarai pahnahloht, ja, tad wina
miſteem behrneem waijadſeja atkal pee wina mahjâ buht! ſchi
zeriba pildija wina ſirdi ar ſaldahm juſchanahm.

Nahkoſchâ rihtâ Lindemana pirmais darbs bija, dahſa ſehtu
atkal wezâ weetâ atzelt. To padarijuſcham tam preeka aſaras
azis mirdſeja, kad tas nuat kal pehz ſawa eeraduma to apfohpt
eeſahja. Katru krukminu, katru kohlu, katru pukiti winſch kâ
atkal atdabutu wezu draugu apſweizinaja un ruhpiגי aplohpâ.

Kad nu winſch wiſu atkal peeklahjigâ kahrtâ bija eewediſ
nekawejahs wairs pee Reinulta kunga, ſawa labdaritaja, no-
eet un to luhgt, winam ſawu mahju atkal atpakal pahredoht,
lai tur zahs wehl atlikuſchas muhscha deenas ſtarp tahm
tſchetrahm miſlahm ſeenahm netrauzehs waretu nodſihwoht.
Reinulta kungs bija ar to pilnâ meerâ un atdewa winam to
par tahdu paſchu zenu, kâ winſch pats to bij pirzis. Lindemanis
tuhlit wiſu ſkaidri iſmakſaja; jo wina kapitals nu bija til
leels, ka winſch neween to beſ kahdahm gruhtibahm wareja
iſdariht, bet wehl ari kahdu ſuminu preefſch ſewis paglabah.
Kad nu ari wehl tas bija padarihts, tad winſch jutahs atkal
it pilnigi meerigs un laimigs. Mahjâ pahrgahjis, winſch uſ-
luhkoja ar preezigahm azim to miſlu weefinu, kur til dauds
gadus laimigi dſihwojis un kur nupat breeſmiga kruſta wehtra
uſ wina galwu ploſhjuſehs, un kas nu atkal meera ſaulei
ſpihdoht wina paſcha ihpaſchums palizis. Wina darbnize
tagad peezi ſeti ſahgeja, ehweleja un lihmeja, — un tē bija
winam atkal ko preegatees.

„Nu naw wairs gruhti, arweenu tilai gohdigam
buht!“ winſch rokas ſalizis puſdiktâ balſi pee ſewis runaja.
„Uſ kura galwu Deewa ſwehtiba til bagatigi iſleeta tohp, kâ
tagad uſ manu, tam gan waijadſetu wiſſiſtakajam zilwekam
buht, kas tad arweenu negribetu gohdigi turetees un dſihwoht!
Ja, ja, tagad naw wairs gruhti, bet ihſi patihkams peenah-
tums un ſalds ſirds preeks!“

„Taisniba, meistar!“ kahda balſs winam aiſ muguras ſazija,
un rohka lehni wina plezu aiſlahra. „Tagad gan wairs naw
gruhti, bet kad nelaine juhs ſpaidija un kahrdinaſchanas jums
wirſu mahjahs, tad gan bij teeſcham gauſchi gruhti. Un to
lai mehſ nekad ne-aiſmirſtam!“

Lindemanis pahreſteigts ſlatijahs atpakal un ceraudſija Sala-
mana kungu, kas it klufi pee wina bij eenahjis un wina
wahrdus dſirdejis.

„Zeenijams Salamana kungs! Sweiki! tuhſttohſch reiſ
ſweiki manâ pajumtâ!“ winſch lihgmî iſſauja. „Ja, manâ
pajumtâ, jo ſchi weza, miſta mahjina ir atkal mans ih-
paſchums.“

„Es to jaw ſinu, meistar,“ Salamana kungs atbildeja
lainigi, — „ſinu jaw dauds ko pahr jums, bet gribetu lab-
praht wehl wairak ſinaht, — gribetu kaut ko pahr juſhu
behrneem dſirdeht. Jums tak tagad walas buhs ar mani
kahdu ſundinu parunatees. Ko?“

Lindemanis bija tuhlit uſ to pilnâ meerâ, jo pahr ſaweem
behrneem runah, bija winam ta miſtaka waloda paſaulē.
Winſch aiginaja zeenijamo weeſi ſawâ iſtabâ, un bij it drihs
ar to tahdâ ſaruna eegrimumſchi, ka pahri ſtundas teem it

nemanohht aiſtezeja. Winſch prata ar ſaweem wahredeem Sa-
lamana kunga ſirdi brangi aiſluſtinaht, jo tee winam no ſirds
nahja un tadeht ari teem pee ſirds waijadſeja eet, un Sala-
mana kungs reiſu reiſahm patihkami pee ſewis paſmaidija.
Beidsoht no Lindemana atwadidamees winſch tam par wiſu,
ko ſchim ſtahſijis, ſirſnigi pateizahs, un bija it pilnâ meerâ
ar wiſu ko dſirdejis. No wiſa ko bija dſirdejis, winſch wiſ-
wairak prahtâ patureja Lindemana dſimſchanas deenu un wina
behrtu, Indrika un Marijas dſihwes weetas. Dſimſchanas
deena krita Oktobera mehneſcha widu, un tagad bija wehl
Septemberis.

„Tas eet,“ Salamana kungs runaja pee ſewis, uſ mahju
eedams. „Tas man nekahds leels tahtums, un wezajam buhs
branga pahreſteigſchana. Winſch to teeſcham ir pelnijiſ!“

Lindemanis neſinaja ne ehnas no wiſa ta, ko Salamana
kungs bija nodohmajis dariht, bet pawadija ſawas deenas
jautri un uſihtigi ſtrahdadams, tapat kâ zittahrt. Wina darb-
nize bija jauna dſihwiba un dſihſchanahs raduſehs, pateeſi
tahda, kahdu winas tſchetras ſeenas wehl nekad nebija redſe-
juſchas. Wiſi peezi ſeti ſtrahdaja luſtigi un iſweizigi, jo
meiſtars teem pee tam labu preefſchſihmi dewa, pats it kâ
jauneklis duhſchigi ween ſtrahdadams. Sinams, uſ tahdu
wiſi jaw nebija nemas ko brihnotees, ka meiſtera maks jo
deenas reſnaks palika. Wezais Lindemanis tagad ſawâ klufâ
laimē til paſmehjahs ween pee ſewis, un kahdâ wakarâ, kad
pallaban meiſtars Doners, wina wezs paſihſtams, gar wina
dahſu garam gahja, winſch ar rohlu meſdams to pee ſewis
aiginaja. Donerim peedereja ta labaka atſlehgu darbnize pil-
ſehtâ, un wezs wihrs beſ kahdas familijas buhdams, bija jaw
daſchu labu reiſu tahdus wahrdus iſmetis, ka preefſch ſawahm
wezuma deenahm deeſgan eekrahjis eſot; buhſchoht ſawu darb-
nizi pahredoht un tad klufâ meerâ dſihwes wakaru ſagaidiht.

„Nu, kruſteh, tagad tas war eet!“ Lindemanis to uſru-
naja, druſku pee malas weſdams. „Mans Indriks nu buhs
drihs til tahtu, ka warehs par meiſtaru palikt, un kad juhs
gribeet ſawu darbnizi pahredoht, tad aprunaſimees tagad par
to leetu druſku tuwat!“

Doners paſmehjahs, jebſchu winſch gan ſinaja, ka wina
atbilde Lindemanim nekahdu preeku nedariſchoht.

„Ja, tas man gan ſchehl, miſto Lindeman!“ winſch teiza.
„Juhs nahleet druſku par wehlu! Darbnize ir jaw pahredohta,
un jaw nahkoſchâ mehneſi jaunais meiſtars buhs klah.“

To teizis winſch aiſgahja ſmeedamees, un aſtahja Linde-
mani kâ apſtulbuſchu ſtahwam. „Tad ta atſlehgu darbnize
jaw pahredohta, uſ ko es til ſen jaw dohmajis, — ko lai es
nu ar ſawu Indriki eefahku?“ tâ Lindemans galwu kratidams
behdigi dohmaja.

„Tas ir no Donera netaiſni darihts!“ winſch runaja pee
ſewis. „Winſch tatſchu ſinaja, kas man ſtahw preekſchâ,
un — winſch pahrdohd man aiſ muguru.“

„Nu, katrs ſew tas tuwakais! Ja-apſkatabs, waj ne-atra-
difees zita kahda, kas mums der. Nahks laiks, nahks padohms!
Naw jaw ari ta leeta nemas til ſteidsama.“

Kaut nu gan winſch ſewi ſchâ tâ meerinaja, ta ſchi ſina
wina preeku dauds maſ tatſchu bija ſajaukuſe; winſch nebij
wairs til preezigs un lihgmîs kâ pa preekſchu. Tahdâ wiſe
peenahja ari, beſ ka winſch pats maſ atminejahs, wina dſim-
ſchanas deena. Winſch bija to pawiſam aiſmirſis, un tadeht
ne wis maſ brihnumi wina ſagrahba, kad no rihta iſ gutama-

Kambara istabâ isnahzis, to ar salahm eglu flujahm ispuščlohtu eeraudšija. Paščâ istabas widû stahweja galds ar baltu galdautu aplahts un ar puķehm un krohneem appuščlohts; paščâ galda widû stahweja ar smalkahm eglu flujinahm mahšfligi israftiti šchee wahrdi: „Arweenu til ai gohdigi!“

„Kas man to darijis?“ wezais pahrsteigts preezigi issauza un gribeja jaw pee durwim steigtees, tur flaidraku sian par to dabuht. Bet durwis atwehrahs, un Indrikis ar fohnu us muguru un speeki rokâ istabâ eenahza un lihds ar winu ari Marija, kas ar miħlestibas pilnahm azihm tehwu apšweižinaja un roħlas peħ; wina issteepa.

„Indriki! Marija! Mani beħni! Juhs šchi! Al tu miħlais Deews, laħda pahrsteigšana! Tad juhs ešeet tee bijušči, kas man šchohs šwehtkus šataišjušči? Al Deews, zil wareni tu mani aplaimo!“

Rohku eelšč roħlas un kruhti pee kruhts špeeduščees, stahweja tehws un beħni weenâ tšchupâ, un aiš wineem Salamana lungs ar fawu laulatu draudseni to lihģmu fatiščanohs un attalredseščanohs apluħkodami. Labs briħdis pagahja, kameħr til Lindemanis tohs pamanija, jo wina preeks un pahrsteigšana bij par leelu, un Indrikim wajjadseja winu beidsot us to usmanigu dariht.

„Leht, redsi, kur Salamana lungs!“ winšč teiza. „Wina nam lai pateizamees, ka tagad tahdu šaldu attalredseščanahs šfundinu baudam!“

(Turpmat beigums.)

Munadamas preedes.

(Sohmas tautas teika.)

(Slatees № 43. Beigums.)

„Waj es šapnoju, jeb waj tas wiš ir gadijees?“ winšč runaja pats ar fewi; „bet es gribu tatšču pašlatitees, kas tad tur apalšč tahs miruščas preedes labs atrohdams.“

Tai žeribâ, ko labu atrast, winšč dewahs us to puši, no kuras wakar preedes runaščana un kriščana bij dširdama; nogahja til ilgi, kameħr laħdu leelu apgahjuščohs preedi usgahja. Tur israhdijahs pagahjuščas nahts šaruna par pilnigu pateesibu! Pee apgahjuščahs preedes šaknehm atradahs dauds un daščadas mantas, naudas. Medineeks nehma to beš laħdas apgreħziabas un behdas pee šewim, un tapa us šchahdu wiħi par bagatu wiħru.

„Nu tagad es waretu prezetees,“ winšč domaja pee šewim, un pateesi — kâ dohmahts, kâ darihts.

Winšč apnehma laħdu tohti šlaistu un miħligu šewwinu, to wišlabako par wišu semi. Ari winšč dšihwoja šawâ mahjâ arweenu tohti laimigi un meerigi, jo winam nebij nekahda truhkuma, bet peħdigi winu tatšču šahla garšč laikš mohziht, — jo winam jaw nekas nebij jašrahda. Kaħdâ rihtâ, agrafi pezeħlees un pee lohga nostahjees, winšč šlatahs pa lohgu aħrâ, — laikš bija tohti jauks. Tahdâ jaukâ laikâ winam tohti patikahs šawus tiħrumus zaur lohgu apluħtoht, ihpašči laħdu linu lauku, kurušč apalšč paščâ lohga bija, un us kura dauds masu putninu šawu rihta maliti meħleja un leħtaja. Beš teem atškreħja ari laħds šwirbulu pereħlis, lai ari waretu šhini linu laukâ šewim broħlasti atrast, bet tee masee jaunee šwirbulišchi bij weħ pawišam muħki, nelaidahs wiš linds, bet pee šemes. To winu mahte redsedama, tohs pamahzija: „beħnini, mani miħti beħnini, neħdat no šemes, bet no wahrpahm, no linu galwinahm; jo tas,

kas ir semê, ir arweenu muħsu, bet lini ar wišahm galwinahm tiks nopluħkti.“

Muħsu gohdigajam medineekam šcho dširdoht nahza šmeekli. Wina šewwa, kura tuwumâ rauschus žepa un to redseja, wina nam prašija:

„Kalab tu šmeijees, wežo ģeki? waj tu redsi pee manis ko apšmejamu?“

„Tâ! es šmeijohs, kad man ir jašmeijahs; bet newaru tew teikt, kalab,“ winšč atteiza „ihpašči tew par to naw nekahda data.“

Deesgan pašihštama šewu eeraščâ un wahģiba, kad tahs ko dšird un reds pa aušu galam, tad tahm tuħdal wajjaga wišu škaidri šinaht, un tahs nedohd aħtraki meeru, kameħr to dabutu, ko weħlahs. Ihpaschi pee jaunahm un škaištahm šewahm ir šchi nejauka leeta žeenâ. Tapat ari šcho reiš medineeku wina šewwa mohzija: Pirms ta luhģsa, ap kalu aplampuščs, lai til teiz, kalab tas pee lohga šmeħjees. Beħzak ta tam wišur palak ģahja un prašija, lai til teiz, kalab šmeħjees.

Beħdigi wiħram apniķa šewas leela usmahščanahs, un šawas dšihwibas ģandriħ jaw apniķis, winšč teiza:

„Atneš manas jaunahs draħnas (uswalku), tad es tew pateišču.“

Šewwai, kura no šināħribas kweħloja, nebij diwi reišes ja-teiz; wina atneša tai paščâ azumirkli un ar steigšana wina nam jaunahs draħnas. Wiħrs tahs apģehrba, un nolikahs zil garšč winšč bij us beķka, tapat kâ noleek miroħnu us deħta.

Wina mahjâ bij peezdesmit wištu un weens ģailis; tagad winšč us beķka ģuledams teiza us šawu šewu:

„Šesauz wišas muħsu wištas istabâ, lai es weħl preešč mirščanas tahs redsu.“

Juhs ģan šinašcet, mani žeenijami laštaji, kalab winšč nedriħšteja teikt, kandeht winšč šmeħjahs; jo tuħdal buhtu jamiršt. Wina šewwa to nemas netureja par pateesibu; bet til par neekem un darija, kâ wiħrs pawehleja — eedšina wišas wištas lihds ar ģaili istabâ. Tillihds ģailis ar wišahm šawahm šewahm bij istabâ, tas tuħdal peeneħma ģaita dabu, šahla kâ waldineeks parahditees. Tas peepuhtahs un ģroħšijahs, peeščus un špahrnus šidams, un peħdigi runaja šchahdu ruu:

„Kok — koko — ko, redsi, man ir peezdesmit šewas un pahr wišahm špeħju waldiht; muħsu nama tehvam til weenâ, un pahr to pašču nešpeħj buht waldineeks; tapeħ; winšč ar šawu ģalu dabuhs — tam jamiršt.“

Tillihds nama šaimneeks ģaita kladšinasčanu bij dširdesis, tas peħ; masas apdoħmasčanahs, leħza no beķka, un teiza us šawu šewu:

„Šewwa, ko tē štahwi beš darba? Šarasčas jaw ir ižeptas; eij tuħdal pee žita darba; žitadi es tew rahdišču!“

Pee tam ari tâ israhdijahs, ka gribetu šawai daitai šewinai pee bišehm ģraħbt, bet wina nelikahs šew no wiħra diwi reišes pawehletees, tuħdal škreħja ģagalma no ģagalma štali, un darija, kur ween kas bija darams. Zaur šcho ģadijumu wiħram newajadseja to šaunumu nešdamu wahrdu išteikt un winšč palika dšihws.

No ta laikâ bija winam meers, wina šewwa to wairs nekad ar neeku prašičanahm nemohzija, un bija arweenu pašlaušiga, un wini dšihwoja beš kildahm — preeķâ un baģatibâ.

B. Gr.

Gradi un feedi.

Brenzi's stary medus-lahtscheem.

Al Brenziti, nelaimigais,
Kad jel tew labi ees?
Arweenu tewim gadahs rais'.
Kad tew' wairs ne-iffmees?

Tā dseedaht beidšis, galwu noduhris un dšitās dohmās pahr faweem nelaimigeem gadijumeem un faweem ehrmigeem peedšihwojumeem, nogrimis, stuhmohs wehlā wakara pa leelzetu us preekschu. Sirds kruhtis gribeja man no fahpehm pušchu plihst, kad wišu pahrdohmaju, ko esmu peedšihwojis, un kas man, kā ihstam nelaimes putnam, wehl warbuht buhs japeedšihwo. Manas dohmās bija: „Al breešmas, zif reises ne-esmu ar lahsteem apkrauts, zif reises ne-esmu pa durwim isfweests un zif reises naw man jaw saraina runga ap galwu danzojusti, ka til schwingst ween. Waj tad mana širds nepušteja kā pullštens: til tak?“ Tahdas un wehl daschadahas dohmās maisjahs pa manu galwu. Nesinu tur un zif tahtu tā dohmadams biju gahjis, bet to gan maniju, ka us leelzeta wairs ne-esmu. Gahju til us preekschu. Driht peenahzu pee tahda ohsola, apafsch kura tad atsehdohs un fahku tā dohmaht:

„Zif labi buhtu, ja fkolhas nemas nebuhtetu, jo tad wiš buhtu mulki, neweens ohtru tad nenerohtu, neweens pahr ohtru tad nesmeetošs. Labaki waijadseja no teem almineem, kas kahdōs pagastōs preeksch fkolahm fawesti ir, frohgus muhrecht. Frohgi tatschu ir laba leeta. Tur tatschu dabu selta rudšiti un gahedo baireeschu alutinu baudiht. Ta nandina, ko frohgōs isdohd, nahf pascham par labu, bet ta ko pahr fkolahm isdohd, ir kā uhdeni eefweesta.“ No fchihm flawenahm dohmahm mani istrauzeja diwi wišri, kuzi taifni us ohsolu nahza. Gribeju prohjam dohteess, bet atkal eedohmajohs: „Brenzi, tā ne! Labaki noškatees, ko wini tē darihs.“ Kahdu gabaliu no ohsola nogahjis, nogulohs semē un nu luhlojohs, ko wišri dara. Wini peenahza pee ohsola un fahka tani augšchā trausteess. Kas tur augšchā noteek, newareju Jaredseht, tadeht wilkōhs apafsch ohsola. Nu fkatohs un fkatohs us augšchu, tē — — fchlaks, eekriht man laut kas azis. Bija kreetnis pinkulis, mihsšts un lipigs kā šweki. Azis nu bija gluschi aiffwiketas. Tahs atkal istihrijis fkatohs us augšchu un — un — luhdsami nesmeijatees, mihslee lasitaji un flaištahs lasitajas — un eerangu ka tee diwi, kuzus par wišreem tureju, ir diwi medus-lahtschji, kas ohsolā pee bitehm kahpušchi. Arē, kur lunkaini lahtschji! Tas pinkulis, kas man azis eekrita, laikam bija medus. — Al kā es nu isbihjohs! Ta ta mauzu prohjam. Kad mahjās pahrnahzu, tad diwas deenas flims faguleju.

Behz kahdahm nedelahm dabuju dširdeht, ka abi medus-lahtschji efoht dšihwi tikuschji fakerti. Weens efoht bijis leels, melns lahjis un ohtris tahds widejs no pelekahs fugas. Ko ar lahtscheem isdarijuschji, to nesinu, bet wianu ahdas gan laikam tilfchoht gehretas.

Scho gadijumu atkal sinamu daru, lai lautini, kam ohsolōs bitites, no tahdeem medus-lahtscheem fargajahs, jo tee ir breešmigi swebri ar afeem sohbeem un brihnum gareem nageem.

R. Matšcherneekš.

Diwi brahli.

(Behz S. Seine's)

Tur aif wezas piles drupeem
Lumschā bija pušnakti,
Aifkan breešmigi ar waru
Stani sohbins zirteent.

Diwi brahli tee tur kaujahs,
Zihštahs nifnā širdibā.
Safat, kalab wini karo,
Sohbins kam wizina?

Bili flaištahs Lauras azis
Abus tohs apmahnija;
Abi deg tee mihslestibā,
Abi nifnā eenaidā.

Kam no abeem Laura flaišta
Sawu rohlu pasneegtu?
Kuesch to noteikt, nospreest spehtu? —
Sohbin, nahz un isfchir tu!

Nesfehšamās nifnās leefmās
Brahli karsch nu isjekahs, —
Tahku aifkan sohbins stana
Tur eefsch klufas eelejas.

Sohbin, sohbin, nifnajs sohbin!
Kam gan tew' is maštin rauj?
Al, taws afmins dara breešmas
Ja tam nakti watas kauj!

Wai, af wai jums, ajins brahli!
Wai tew, ajins eeleja! —
Nolauti kriht brahli abi
Weens zaur ohtra sohbin. — —

Simteem gadi pagahjuschji
Kur tee lohpa krituschji; —
Un no kalna piles drupi
Skatahs lejā skumigi.

Bet ap pušnakti tur lejā
Brahli uslahyj zihnitees;
Bahlā ehnas tehlā, — raugi
Wimus abus kaujotees.

Behrsinšch.

Laisch kahjas wala.

Ar Deewu mihta pilssehta,
Kur es par wišru titu;
Man bija bohde, mah' un
fehta
Un galwa pilna šiku.

Bet nu man lapās ja-ee-
schmauz
Bes bohdes, nameem, gohda,
No parahdeem ir ja-ismauz,
Lai nenahktu pee sohda.

Al parahdi, af welseli
Tee mani pohstā dšinuschji
Buht' kutscheris, tad Mau-
scheli
Man' dublōs nebuht' minuschji

B—L.

Atbilbedams redaktehrs Ernst Plateš.